

§ 10 er der to Bevillinger, som vedrøre Indenrigsministeren, naaget Paragraffen ellers vedkommer Finansministeriet. Den ene er Eftergivelse af Laan til Aktieselskabet Koldbby—Kaaas Havn, som er tilstaaet mod, at denne Havn skulde uddybes og forbedres. Den ærede Ordfører forklarede ganske rigtig Betydningen af dette Forslag. Det sigter til en Forbedring af Kuten mellem Kalundborg og Aarhus. Man vil nemlig ikke kunne sætte større Skibe i den Fart, fordi de for Tiden ikke kunne anløbe Koldbby—Kaaas Havn, og man vil ikke kunne gøre det, førend Havnen der bliver forbedret. Foreløbig maa man nøjes med at sætte et større og et noget mindre Skib i Farten og sikre sig, at Besejlingen af Samsø til enhver Tid kan finde Sted. Naar Havnen er ombygget og forandret, hvilket antages, at ville ske i den nærmeste Fremtid, kan Forholdet udvilde sig. Det følger af sig selv, at Bevillingen eller rettere den garanterede Sum, der er Tale om, maa forstørres meget; hvor meget er jeg endnu ikke i Stand til at sige. Jeg forhandler derom for Øjeblikket, men jeg skulde tro, at den Post, der staar paa § 6, som Subvention ogsaa vil være tilstrækkelig under de ny Forhold. Derfor tror jeg ikke, det er fornødent nu at søge denne Sum forstørret. Jeg antager, det er tilstrækkeligt, at jeg omtaler Forholdet her. Som sagt, den ærede Ordfører udtalte sig ganske i samme Retning som jeg. Saa kommer der en Tilføjeelse af en Anmærkning om, at der tilknaas Gudhjem Havn Rente- og Afdragsfrihed i 20 Aar af 2 Laan. Forholdet er det, at Gudhjem Havn fik i 1882—83 30,000 Kr. rente- og afdragsfrit i 10 Aar, derefter skulde det forrentes og afdrages med 6 pCt. aarlig, første Gang i December 1892. Man har betalt i December 1892 287 Kr. 68 Øre. Der er virkelig altsaa betalt Afdrag af et Laan paa Bornholm. Det næste Laan var i 1884—85; det skulde være rente- og afdragsfrit i 10 Aar og derefter forrentes og afdrages med 6 pCt. Begge Laan tilsammen ere 40,000 Kr., delte i to Terminer. Nu ønsker man et nyt Laan paa 50,000 Kr. til en hel ny Havn, og det er det, som er fundet betænkeligt. Det ærede Udvalg med Undtagelse af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Scharling), mener, at man skal sætte Rente- og Afdragsfriheden i 20 Aar henholdsvis fra Juni Termin 1893 og December Termin 1894 at regne for begge de gamle Laan. Jeg har ikke egentlig forhandlet med det ærede Udvalg om det Spørgsmaal, det er nævnt ganske flygtig for mig, og som bekendt er

det et Spørgsmaal, der fuldt saa meget vedkommer Finansministeren som Indenrigsministeren, hvad Realiteten angaar. Derfor skal jeg tage Anstand paa Spørgsmaalet, men jeg kan godt skønne, at naar man kan yde dette herfra, kunne de vedkommende bygge sig en ny Havn, saa bliver den gamle Havn formodentlig nedlagt, og naar man saa faar den gamle Havn nedlagt, forsvinder Betydningen af Statslaanet med det samme. Naar vi ikke antage, at vi give til begge Havne, baade den gamle og den ny, saa forvinde de jo, hvis man forlader den gamle Havn, eller i alt Fald blive de uden Betydning. Den hele Sag trænger altsaa nok til nærmere Underføjeelse, som jeg ikke har haft Anledning til endnu at anstille, da der over for mig kun har været Spørgsmaal om et Laan til en ny Havn, men ikke noget som helst om Eftergivelse og Rente- nedsættelse med Hensyn til de allerede givne Laan. Der har fra vedkommende Havnebestyrelse eller Kommune, hvem det nu er, der er kommen frem med det, kun været Tale om et nyt Laan og ikke om andet. Altsaa, jeg maa tage mit Forbehold over for det hele Spørgsmaal.

Til § 19, som jeg dernæst kommer til, er der ogsaa stillet en Del Ændringsforslag, men det er kun saa af dem, jeg behøver at omtale, idet jeg ellers kan henholde mig til det ærede Ordførers Udtalelser; i alt Fald skal jeg ikke komme ind paa de Ændringsforslag, med Hensyn til hvilke der ikke er særlig Anledning for mig til at udtale mig. Det første Ændringsforslag til § 19, som jeg skal omtale, er det under Nr. 182, vedrørende Konduktørloen ved Bygningstilshnet, hvor jeg har foreslaaet en Forhøjeelse af 2,000 Kr., hvorimod Udvalget under Nr. 183 foreslaar 1,000 Kr. Selvfølgelig maa jeg modtage de 1,000 Kr., og jeg skal tage hele Spørgsmaalet under Overvejelse, men det er virkelig ikke saa let at klare dette Spørgsmaal. Udbyttet af Overvejelsen skal naturligvis blive meddelt Udvalget næste Aar; men om man er i Stand til at komme til en tilfredsstillende Ordning i Løbet af et halvt Aar, turde være tvivlsomt. Jeg skal sætte Spørgsmaalet i Bevægelse, og det er egentlig fat i Bevægelse, idet vi ere i Begreb med en Omordning af de Administrationsforhold og det Kontorhold, som kunne saa Betydning med Hensyn til dette Forhold. — Jeg kommer dernæst til Præmier for hyperlig Dyrkning af Huslodder og Rejsseunderstøttelser til Husmænd, som Udvalget har foreslaaet forhøjet med 10,000 Kr.; medens jeg har tilladt mig at stille et Forslag om 4,000 Kr. til Medhjælp m. v. ved Ordning